Bijlage motivatie gunning CMS ATB Vv dienstverlening dd. 21 april 2026

Motivering gunning zonder voorafgaande bekendmaking van een oproep tot mededinging, op grond van een beroep op Aw artikel 3.36 lid 1 sub c onderdeel 2: mededinging om technische redenen ontbreekt.

ProRail is voornemens een overeenkomst met Olisa Solutions B.V., te sluiten voor het continueren van de CMS ATBvv dienstverlening. De huidige CMS overeenkomst loopt eind 2026 af.

De looptijd van de nieuw af te sluiten overeenkomst is 4 tot max. 10 jaar.

Beschrijving opdracht

Het Centraal Monitoring Systeem (CMS) ATB-Vv is ontworpen om de beschikbaarheid en correcte werking van de circa 3.400 ATB-Vv-systeemkasten in Nederland te bewaken. Deze monitoring is bedrijfskritisch en verplicht vanuit het ministerie. De ATB-Vv systeemkasten (ASK's) staan verspreid over het land en zijn verbonden via GSM-R met de centrale CMS. Het systeem staat in verbinding met de centrale applicatie en mobile apps voor monteurs.

Motivatie

Mededinging om technische redenen ontbreekt, omdat de opdracht ziet op het in stand houden en doorontwikkelen van een bestaande, bedrijfskritische en ProRail-specifieke maatwerkoplossing waarvoor slechts één partij de noodzakelijke technische en juridische positie heeft om de dienstverlening zonder discontinuïteit en zonder volledige herbouw te leveren. Er is geen redelijk alternatief of substituut beschikbaar waarmee dezelfde functionaliteit binnen redelijke inspanning (tijd, kosten en risico) kan worden gerealiseerd. Daarnaast is geen sprake van een kunstmatige beperking van de aanbestedingsvoorwaarden; de beperking volgt uit objectieve kenmerken van het bestaande systeem en de bestaande rechtspositie.

Het CMS ATB-Vv is in opdracht van ProRail door Olisa Solutions B.V. ontwikkeld en bestaat uit broncode, configuraties en ontwerpkeuzes die niet publiek beschikbaar zijn. De intellectuele eigendomsrechten op (onderdelen van) de software en het systeemontwerp liggen bij Olisa, in de bestaande overeenkomst is er sprake van beperkingen op het beschikbaar stellen aan derden en (contractuele) beperkingen rond reverse engineering. Hierdoor kan ProRail de benodigde broncode en ontwerpdocumentatie niet zelfstandig aan een derde leverancier verstrekken, om bv. het beheer over te nemen. Zonder overdracht van de licentie-rechten en kennis door Olisa is een derde partij technisch noch juridisch in staat om het bestaande CMS verantwoord te beheren, te onderhouden of aan te passen.

Daarbij is de technische keten sterk verweven met de huidige oplossing. De communicatie tussen de circa 3.400 ATB-Vv systeemkasten (ASK's) en het CMS verloopt via SNMP over GSM-R. Deze communicatiewijze is verouderd en zal in de komende jaren moeten wijzigen (o.a. richting 4G/FRMCS). Een alternatieve CMS-oplossing betekent daarom niet alleen een wijziging van de centrale applicatie/server, maar ook een aanpassing (en deels vervanging) van hard- en software in de ASK's en de bijbehorende ketenkoppelingen. De ASK's bevinden zich (deels) op moeilijk bereikbare locaties langs het spoor; vervangingen moeten op een deel van de locaties worden uitgevoerd door gecertificeerd personeel tijdens buitendienststellingen. Dit maakt een leverancierswissel in de praktijk gelijk aan een grootschalig herontwikkel- en ombouwprogramma.

Een overstap naar een andere leverancier (en daarmee een ander CMS) is bovendien niet binnen een korte periode te realiseren. Door de afhankelijkheid tussen een nieuw CMS, de (hardware in) de ASK's en de vervanging van GSM-R-units door 4G of FRMCS, kent een vervangingstraject een zeer lange

doorlooptijd (indicatief > 6 jaar). Bij het aflopen van de huidige overeenkomst zou Olisa Solutions B.V. niet langer verantwoordelijk zijn voor het functioneren van het huidige systeem, terwijl een nieuwe leverancier pas na ontwerp, realisatie, ketentesten en gefaseerde uitrol een werkende oplossing kan leveren. Het CMS bestaat uit meerdere kritische schakels die zeer precies gespecificeerd en gerealiseerd moeten worden om betrouwbare monitoring te garanderen; voor realistische ketentesten is bovendien het operationele netwerk en/of de fysieke ASK-keten nodig. Omdat geen afzonderlijk testnetwerk beschikbaar is, zullen (delen van) de testen met echte ASK's in de productieomgeving moeten plaatsvinden. Dit brengt substantiële operationele risico's met zich mee, terwijl het huidige systeem al circa 12 jaar stabiel en probleemloos functioneert.

Bezwaarprocedure

Voordat er een bezwaar/kortgeding wordt gestart zal ProRail de mogelijkheid bieden om met de partij in overleg te treden om te onderzoeken in hoeverre die partij een gelijkwaardig alternatief kan bieden.

Indien u het niet eens bent met de beslissing van ProRail om de genoemde diensten aan te vullen kunt u dit binnen vijf kalenderdagen na publicatie van deze aankondiging schriftelijk en gemotiveerd aan ons melden middels toezending van uw bezwaar aan het klachtenmeldpunt aanbesteden (hierna: KMP) van ProRail (aanbestedingsklachten@prorail.nl). Het KMP van ProRail zal zo spoedig mogelijk na ontvangst van uw bezwaar u van een zienswijze voorzien.

Partijen die menen dat de beschreven handelwijze niet is toegestaan, moeten binnen 20 kalenderdagen na de datum van de bekendmaking van deze aankondiging een kort geding aanhangig hebben gemaakt bij de Rechtbank Utrecht. Als u niet, niet tijdig, of niet correct een kort geding aanhangig maakt, dan vervalt uw recht om dit besluit door de rechter te laten toetsen. U bent dan niet-ontvankelijk in uw vorderingen.